

Μια παράξενη καρδιά...

Ακόμα και το σκοτάδι -κυβερνήτης των πάντων- δεν μπόρεσε ν' αντέξει τόσο μοναξιά... Αγκάλιασε την καρδιά του, που μέσα της φώλιαζε το μυστικό. Μάλιστα ζεστάθηκε τόσο, που από την πολλή ζέστη, διεστάλη και πετάχτηκε, όπως το έμβρυο, όταν έρθει η ώρα, αποχωρίζεται την ασφάλεια της μήτρας και αντικρίζει το φως. Το ταξίδι ξεκινά...

Το βιβλίο της Μυρσίνης Λενούδια γεμάτο εύστοχους συμβολισμούς μάς συστήνει τον κόσμο, τη δημιουργία, την αρχή όλων. Δε μας τον συστήνει απλώς, μας ξεναγεί στα μυστικά του με μια ιδιαίτερη μουσικότητα, που πρωταγωνιστεί το υγρό στοιχείο είτε πρόκειται για τον χορό της βροχής, είτε για την αγκαλιά του νερού στα βάθη της θάλασσας, σημείο ύψιστης σπουδαιότητας για τον σχηματισμό της ζωής στον χρόνο! Ξάφνου η εκπληκτική εικονογράφηση της Λίλας Καλογερή αποδύεται το έρεβος και ντύνεται με χρώματα φωτεινά. Με απaráμιλλη λυρικότητα παρατίθενται όλοι οι σημαντικοί σταθμοί της ιστορίας του σύμπαντος, πάντα με την ίδια πίστη στην επιστημονική αλήθεια παρέα με τη γλυκύτητα και τη δύναμη των λέξεων, που γεννούν προτάσεις κι εκείνες με τη σειρά τους ιστορίες. Κάθε λέξη του βιβλίου είναι κι ένα πυροτέχνημα εικόνων. Η γνωριμία των παιδιών με όρους που τα γοητεύουν (γαλαξίες, ήλιοι, πλανήτες, αστέρια) επιτυγχάνεται αβίαστα με τρόπο απλό, συνδέοντας τα γεγονότα με χρονική και λογική αλληλουχία. Το ύφος γραφής συμπυκνωμένο και ουσιώδες πετά τα περιττά και εστιάζει στην αξία της ζωής. «Ωραία που 'ναι η ζωή [...] μουρμούρισε το κύμα στην ακτή...». Από το πρωτοκύτταρο και τους δεινόσαυρους μέχρι την εμφάνιση του πρωτόγονου ανθρώπου και τα μελλοντικά αστρικά ταξίδια, τα παιδιά περιηγούνται σε ένα πλούσιο σε έννοιες αλλά και συναισθήματα περιβάλλον, αφού η ζωή ομορφαίνει παρά τις αντιξοότητες που ανακύπτουν, ως δεινοί ιστοριοδίφες. Το ταξίδι όμως δεν τελειώνει εδώ και αξίζει να γίνει απολαυστικό, όπως και η γνώση... Αυτή η φανταστική διαδρομή από το βαθύ παρελθόν στο άγνωστο μέλλον δεν είναι άλλο από μια μικρή ιστορία στον μεγάλο κόσμο μας, όπως αναγράφεται στο οπισθόφυλλο του έργου. Διαλέγω να σταθώ -διόλου τυχαία- στο σημείο όπου για εμένα το καλό νικά το κακό, όπως η Νίκη της Σαμοθράκης (γενέτειρα και τόπος έμπνευσης της δημιουργού) αντικατοπτρίζει την ελπίδα ανοίγοντας τα φτερά της πάνω από τον Παρθενώνα στο σαλόνι του πολιτισμού, των γραμμάτων, της επιστήμης, της ανάδειξης των αξιών και απομακρύνει τον πόλεμο, την πείνα, τη δυστυχία προβλήματα υπαρκτά.

Το βιβλίο της Μυρσίνης αποτελεί ένα εκπληκτικό εργαλείο στα χέρια του εκπαιδευτικού, για να διδάξει και να προσεγγίσει τη γνώση διεπιστημονικά από τη σκοπιά διάφορων γνωστικών πεδίων. Η ιστορία του κόσμου σαν παραμύθι μπορεί να αξιοποιήσει την επιστήμη της φυσικής, της βιολογίας, της ιστορίας, της γλώσσας, την τέχνη εν γένει, εισάγοντας έννοιες σημαντικές με τρόπο φιλόξενο και οικείο. Αυτή η εγγύτητα καθιστά το βιβλίο ξεχωριστό, γιατί ο αναγνώστης, χωρίς να το πολυσκεφτεί, έχει κατανοήσει σημαντικά για την ύπαρξή μας φαινόμενα ξοδεύοντας χρόνο δημιουργικά κι ευχάριστα μέσα από τις σελίδες του. Παράλληλα γεννώνται ερωτήματα και προβληματισμοί στοιχεία απαραίτητα για την εξέλιξη και την πρόοδο. Φυσικά σκοπός δεν είναι η μετάδοση πληροφοριακού ή επιστημονικού υλικού, αλλά να ανακαλύψουν μικροί και μεγάλοι την αξία της ανάγνωσης. Η επαφή με την πραγματικότητα επιτυγχάνεται με τρόπο διασκεδαστικό και ενδιαφέροντα. Μαθαίνουμε όχι γιατί πρέπει, αλλά γιατί τελικά μας αρέσει. Η παράξενη καρδιά είναι ένα βιβλίο που απευθύνεται σε μια ευρεία γκάμα ηλικιών. Μπορούν άνετα να το διαβάσουν μαθητές του νηπιαγωγείου έως και των μεγάλων τάξεων του δημοτικού. Σε κάθε ηλικιακή ομάδα αποκαλύπτονται διαφορετικά ή διαφοροποιημένα τα μικρά και μεγάλα μυστικά του.

Το διάστημα που μας πέρασε, από τις αρχές Οκτώβρη έως και εχθές, αξιοποίησα το λογοτεχνικό βιβλίο της Μυρσίνης σε μαθητές της Δ' Δημοτικού, όπου διδάσκω φέτος. Τα εναύσματα που μας δόθηκαν να κουβεντιάσουμε για θέματα που αφορούν στην αστρονομία, στην ιστορία και στη γλώσσα ήταν πάμπολλα. Με αφορμή λοιπόν, την ιστορία του κόσμου σαν παραμύθι, ψάχνοντας και μελετώντας για ζητήματα που τίγονται και που ούτε και ο ίδιος τα γνώριζα, δημιούργησα ένα φύλλο εργασίας, ένα υλικό μελέτης για τους μαθητές μου. Είχα την επιθυμία, την αγωνία αλλά και την ανάγκη να τους παρασύρω να ανακαλύψουν όσα περισσότερα μπορούσαν διαβάζοντας το βιβλίο. Να αισθανθούν, όπως ίσως ένιωσα κι εγώ και κρίνοντας εκ του αποτελέσματος μπορώ να πω πως έτσι ακριβώς συνέβη.

Συγκεκριμένα, συγκέντρωσα κάποιες πληροφορίες του κειμένου, που θεώρησα σημαντικές να κατέχουν τα παιδιά με τη μορφή άσκησης πολλαπλών επιλογών. Στη συνέχεια επικεντρωθήκαμε σε σπουδαίες σπηλαιογραφίες, μια πρώτη απόπειρα επικοινωνίας των ανθρώπων, συμπληρώνοντας τα παιδιά τις δικές τους σχετικές λεζάντες. Έπειτα σταθήκαμε στα δημιουργήματα του ανθρώπου κάνοντας αναφορά σε μνημεία του σύγχρονου πολιτισμού. Αναλύσαμε την ιστορία που κρύβεται πίσω από αυτά και τα παιδιά μοιράστηκαν εμπειρίες τους από δικές τους επισκέψεις σε αντίστοιχους θησαυρούς. Οι μαθητές με δική τους πρωτοβουλία δραματοποίησαν αποσπάσματα του βιβλίου που τους άγγιξαν, όπως τον χορό-την περιστροφή της Γης γύρω από την ίδια και τον Ήλιο. Μάλιστα εικονογράφησαν αυτή τη σκηνή, όπως καθένα τη φαντάστηκε διαβάζοντας την ιστορία. Στηρίξαμε με επιχειρήματα τις υποθέσεις μας για το, αν υπάρχει ζωή και σε άλλους πλανήτες, μελετώντας επιστημονικά άρθρα και παρατηρήσαμε ότι... δεν είμαστε μόνοι στον γαλαξία, κάθε άλλο μάλιστα, αφού μοιάζουμε μάλλον με κόκκο άμμου σε απέραντη έρημο ή σαν μια σταγόνα νερού στον ωκεανό! Τελευταία δραστηριότητα και πιο αγαπημένη, θα έλεγα αφορούσε σε όσα σημαντικά θα έβαζε κάθε παιδί μέσα στη δική του παράξενη καρδιά σε ένα μελλοντικό αστρικό ταξίδι. Ειπώθηκαν και απεικονίστηκαν πράγματα απλά, προσωπικά, ιδιαίτερα, συγκινητικά... αντικείμενα και συναισθήματα Εσκεμμένα, δε διάλεξα να εμβαθύνουμε στη ζωή των δεινοσαύρων -ένα θέμα προσφιλές και λατρεμένο των παιδιών- ωστόσο μοιραστήκαμε βασικές γνώσεις από τα ίδια, γιατί το βιβλίο προσφέρει ένα σωρό άλλα θέματα προς συζήτηση, που αυτό το κρατάω για μια μελλοντική ανάγνωση. Μυρσίνη, οι μαθητές καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος φιλιαναγνωσίας έδειξαν απίστευτο ενθουσιασμό από την πρώτη στιγμή που ξεφύλλισαν την παράξενη καρδιά και η συμμετοχή τους ήταν διαρκής και ουσιαστική. Ανυπομονούν τη Δευτέρα να σε συναντήσουν από κοντά στο σχολείο και να σε βομβαρδίσουν με τις ερωτήσεις τους!

Η παραμυθένια ιστορία είναι ένα δώρο της συγγραφέως, που τόσο καλά γνωρίζει τον ψυχισμό των παιδιών, με αγάπη, ευαισθησία και συνέπεια σε αυτό που χρόνια κάνει, ποιεί ήθος αγγίζοντας με το ραβδί της, ωσάν άλλη νεράιδα, τις καρδιές τους. Μα πώς να μην είναι το βιβλίο αυτό προϊόν κατάθεσης ψυχής, όταν κάθε του πτυχή οραματίστηκε, στοχάστηκε, αποτυπώθηκε τόσο αφοπλιστικά μεστά από έναν άνθρωπο, που λάμπει εσωτερικά κι εξωτερικά και μαγεύει όποιον συναντά; Για όσους έχουμε γνωρίσει τη Μυρσίνη ξέρουμε καλά ότι αυτό δεν είναι υπερβολή αλλά η αλήθεια. Το φως και η Μυρσίνη, η Μυρσίνη και το φως δύο στοιχεία αλληλένδετα... Μυρσίνη μου, η καρδιά σου, από τις πιο ζεστές αυτού του κόσμου, δημιούργησε μια υπέροχα παράξενη καρδιά. Να είναι καλοτάξιδη. Σε ευχαριστούμε.